

בניית תוכנית התערבות בקריאה – לקרוא מן השורש

קריאה מצרפת

פענוח סדרתי ע"י חלוקה להברות או לצרופים

ש-מר-נו ד-בו-רה

מטרת העבודה: הצרנה- סינטזה של צורנים והפסקת הפענוח הסדרתי

תרגילים הבולמים פענוח סדרתי, שמעודדים גמישות במעבר בין תבניות היגוי ויוצרים סימולציה של קריאה תקינה. למשל:

- הצבת שורש בתבנית
- הטיות
- המרות
- חילוף

קריאה מנחשת

הילד מנחש, נשען על הקשרים מסוגים שונים, ולא מפעיל בקרה

הפקת מילות תפל, מילים קרובות סמנטית, חזותית או תבניתית

מטרת העבודה: הגברת הבקרה ע"י התייחסות לאילוצים לשוניים בין ובתוך המילים

תרגילים שיחייבו התייחסות לאילוצים דקדוקיים או תחביריים. למשל:

- התאם דקדוקי המרות (זמן/ גוף/ מין)
- בחירת הצרוף הנכון
- הומוגרפיות הטיות של סמיכויות
- איתור המילה הנשמעת הרכבת מילים/לוכסנים

קריאה לא מקוונת

קריאה שאינה רגישה ליחידות תחביריות וליחידות משמעות במשפט (לא שוטפת/ שטוחה)

הילד השובב שהעביר/ פתק נתפס ע"י המורה

מטרת העבודה: קריאה תוך התייחסות ליחידות התחביריות וליחידות המשמעות במשפט

תרגילים שיחייבו התייחסות ליחידות המשמעות במשפט ויחזקו הפקת משמעות. למשל:

- שחבור משפטים מסוגים שונים
- המרות שונות פרגמטיקה
- סימני שאלה
- טעמים
- סמיכויות
- סיווג לקסיקלי (תארים/ משלימי פועל)
- שינויי נוסח של משפטים

קריאה איטית

בעיית קצב, שלא על רקע צרוף הברתי

קריאה איטית עד כדי כך שבטקסטים ארוכים היא מחבלת בהבנה

מטרת העבודה: העלאת רמת המידע המופק מהמילה כדי לזרז את קצב הקריאה

תרגילים שירחיבו את המידע שהקורא מפיק מהמילה (שורש/ גוף/ זמן וכו'). למשל:

- תרגילי סיווג לקסיקלי
- דגמי משפטים המרות
- הטיות
- סמיכויות
- תרגילים המחייבים חילוף שורש
- תמרון שורשים

עקרונות עבודה

- לבנות שיעור מגוון
- להתחיל כל תרגיל בקדימון קולי
- להתחיל תמיד בקל
- תרגילים קשים- לדחות
- לא להתעכב על טעויות, תיקונים והסברים
- לא לאפשר לתלמיד לפענח. במידה ועושה זאת- לבחור תרגילים שאינם מאפשרים פענוח
- ניתן וכדאי לערבב בין הצעדים, תוך התייחסות למורכבות פונולגית ומורפולוגית
- עקרון הקצב והאינטנסיביות- כל שיעור יכלול כ- 15 תרגילים

על התרגילים האלה לא כדאי לוותר:

- חנכיות/טבלאות בכל הבניינים
- מיליות- הטיות והרכבת משפטים
- מיליות יחס- קריאת צירופים
- תמרון שורשים
- משפטים מן השורש
- הומוגרפיות
- והאמנתי
- סמיכות ויידוע
- התאמת היגוי לתבנית
- שאלות וסימני שאלה
- הרכבת משפטים
- טעמים

למה נקשיב כשאנחנו מקשיבים לתלמיד??

הבנת הנשמע	הבנת הנקרא (של הטקסט שהקריא. למשל-שחזור)	בקרה (מה מנחש והאם מתקן את עצמו)	שטף (אינטונציה, סימני פיסוק, קיבוץ תחבירי)	דיוק (כמה טעויות במס' מילים)	קצב (כמה מילים לדקה)	תאריך	נק' פתיחה
							מעקב
							מעקב

